

РЕШЕНИЕ

№ 247

гр. Пловдив, 26.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Емил Люб. Митев

Членове: Нестор Сп. Спасов
 Антония К. Роглева

при участието на секретаря Нели Б. Б.ова
като разгледа докладваното от Антония К. Роглева Въззивно търговско дело
№ 20235001000307 по описа за 2023 година

С решение № 27 от 24.01.23 г., постановено по т.д. № 1202/20 г. по описа на Окръжен съд Стара Загора, са ОТХВЪРЛЕНИ КАТО НЕОСНОВАТЕЛНИ предявените искове от П. Г. Г. ЕГН *****, Г. Г. Г. ЕГН *****, Д. Г. Г. ЕГН *****, Г. Г. Г. ЕГН *****, М. Г. Д. ЕГН *****, Е. Г. Т. ЕГН ***** и Б. Г. Г. ЕГН ***** против ЗАД „А.“ АД ЕИК ***** за присъждане на обезщетения за неимуществени вреди, претърпени вследствие смъртта на техния брат В. Г. Г. ЕГН *****, настъпила на 10.11.2017 г. при ПТП, в размер на **100 000 лв.** за П. Г. Г. и **по 60 000 лв.** за всеки от останалите ищци, ведно със законната лихва върху сумите от датата на настъпване на ПТП до окончателното изплащане.

Ищците са осъдени да заплатят на ЗАД „А.“ АД направените по делото разноски в общ размер на 2015 лв.

Въззивна жалба против горното решение е подадена от П. Г. Г., Г. Г. Г., Д. Г. Г., Г. Г. Г., М. Г. Д., Е. Г. Т. и Б. Г. Г., които го обжалват с оплакване за незаконосъобразност и необоснованост. Оспорва се извода на

първоинстанционния съд, че ищите не са легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на техния брат В. Г. съобразно Тълкувателно решение № 1/2016 г. на ОСНГТК на ВКС. Искането за решението да бъде отменено и вместо него се постанови друго, с което предявените иски за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди бъдат уважени ведно със законните последици. Претендира се присъждане на адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ в полза на процесуалния им представител адв. Г. Г..

Въззиваемата страна ЗАД „А.“ АД счита жалбата за неоснователна и моли обжалваното решение да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Освен че ищите не са легитимирани да получат обезщетение от смъртта на техния брат, застрахователното дружество поддържа и становище, че в случая исковите са неоснователни, тъй като не е налице виновно и противоправно поведение на водача на застрахованото МПС, което да е в причинна връзка с настъпилата смърт на В. Г.. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Пловдивски апелативен съд, след преценка на събраните доказателства по делото, във връзка с изложените оплаквания и възражения на страните, приема за установено следното:

Съдът е сезиран със субективно съединени иски по чл. 432, ал.1 от ТЗ, предявени от П. Г. Г., Г. Г. Г., Д. Г. Г., Г. Г. Г., М. Г. Д., Е. Г. Т. и Б. Г. Г. против ЗАД „А.“ АД за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от смъртта на техния брат В. Г. Г., настъпила на 10.11.2017 г. вследствие ПТП с участието на л.а. „Т.“, модел „Р*“, рег. № ** **** **, управляван от лицето М. А. К.

Обстоятелството, че към датата на ПТП е била сключена и действаща валидна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" по отношение на л.а. „Т.“, модел „Р*“, рег. № ** **** ** с ответното застрахователно дружество е било безспорно по делото.

Основен мотив на първоинстанционния съд за отхвърляне на

предявените искове е приетото, че ишците не легитимират като лица, имащи право на обезщетение за неимуществени вреди съобразно задължителните указания на ТР № 1/2016 г. от 21.06.2018 г. на ОСНГТК на ВКС. Прието е, че в случая е установена по-близка връзка между починалия В. и неговия брат П. само доколкото същите са живеели в едно домакинство, а по отношение на останалите братя и сестри въобще не е установено какви конкретно са били взаимоотношенията им им с починалия В., т.е. по делото не са събрани доказателства, въз основа на които да се направи извод, че по своето съдържание и интензитет връзката на ишците с брат им В. надхвърля обичайните предели на взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост присъщи за тази родствена връзка.

Във връзка със съществуващите преживе отношения между ишците и техния брат В. по делото са събрани гласни доказателства, а ишците П. Г. и М. Д. са дали обяснения по реда на чл. 176 от ГПК.

Ищецът П. Г. е заявил, че брат му живеел при него от 2010 г. и той се грижел за него; приемал медикаменти за заболяването си параноидна шизофрения и ищецът следял дали ги приемал; на 10.11 бил на работа и не му било известно, че брат му е излязъл, нито къде е мислел да ходи; посещавал брат си в психиатричната болница.

Ишцата М. Г. Д. е заявила, че брат ѝ приемал медикаменти, но не може да каже точно какви; знае, че страдал от шизофрения; за редовното вземане на лекарствата следял брат ѝ П.; посещавала брат си в психиатричната болница; самата тя живеела в гр. Р.; нищо не ѝ било известно за излизането му от къщи в деня на ПТП.

Свидетелят И. Т. Д. - е съпруг на ишцата М. Д. дава показания, е познава В., тъй като били от едно село и израстнали заедно; В. бил кротко, тихо и трудолюбиво момче; между В. и сестра му имало много добри отношения, не се карали и не спорили. В. живеел в Р., свидетелят и съпругата му живеели наблизо; В. ходел навсякъде, всички братя и сестри го гледали като тяхно дете, тъй като той бил най-малкият и не бил женен; от каквото имал нужда, те му го давали - храна, пари, дрехи, грижи; след смъртта му съпругата на свидетеля била в шок; М. спряла да ходи на училище, за да го гледа, тъй като родителите им ходели на работа в Т** *; В. лежал в психиатрична болница два пъти; братята и сестрите искали да го лекуват,

затова постъпвал в болница.

При така събраните доказателства въззивният състав на ПАС споделя изводите на първоинстанционния съд, че по делото не е проведено пълно и главно доказване за съществуването на трайна и дълбока емоционална връзка с починалия, която да надхвърля по съдържание, интензитет, времетраене обичайната връзка между братя и сестри съобразно традиционните разбирания в българското семейство, както и за настъпили в резултат на смъртта на В. сериозни като интензитет и продължителност морални болки и страдания у ищците. Вярно е, че по делото е доказано, че ищците са единствените наследници на починалото лице, но това обстоятелство само по себе си не е достатъчно, за да им се признае право на обезщетение за претърпени неимуществени вреди.

В случая е доказано единствено обстоятелството, че В. е живеел заедно с брат си П. в с. Р.. Обясненията, дадени по реда на чл. 176 от ГПК, от една страна, не съставляват доказателство за твърдените от ищеца изгодни за него факти, а от друга, всъщност не съдържат никаква конкретика за отношенията между двамата братя. Единствено се посочва, че брат му П. следял В. да си взема редовно лекарствата за заболяването, от което страда - параноидна шизофрения. Дори и да се приеме за вярно, това обстоятелство не сочи на изключителност в отношенията между двамата братя, които да се различават по съдържание и интензитет от обичайните отношения между братя. Това твърдение обаче обосновано е прието от решаващия съд за опровергано от данните приетото заключение на съдебно-психиатричната експертиза. В същото е констатирано от медицинската документация, че заболяването на В. е започнало да развива от 23-годишната му възраст, като първоначално били направени консултации и назначено лечение, но в последващ период оплакванията продължили, като домашното лечение не дало резултат, тъй като той не приемал лекарствата; описани са последващи хоспитализации в психиатрични заведения / 14 на брой/ поради чести влошавания на психичното състояние, причина за което е прекратеният прием на поддържащата медикаментозна терапия.

Конкретни обстоятелства за отношенията между починалия В. и останалите ищци всъщност по делото не са установени изобщо. Показанията на свидетеля Т. са пределно общи за това, че братята и сестрите се грижели за В., като му давали храна, облекло, пари, дрехи, както и му ходили на свиждане в психиатричната болница. Обясненията на ищцата М. Д., дадени

по реда на чл. 176 от ГПК, също не съдържат подобна конкретика - същата единствено заявява, че брай й приемал медикаменти, без да може да каже нищо по-точно.

Неоснователни са оплакванията във въззивната жалба за неправилно интерпретиране на събрания доказателствен материал от първоинстанционния съд. Изложените съображения в обжалваното решение напълно кореспондират с надлежните доказателства по делото. Събрани са оскъдни доказателства за отношенията между починалия В. и брат му П. и сестра му М., които по никакъв начин не сочат на наличие на изключителност по смисъла на ТР № 1/2016 г. на ОСНГТК на ВКС, а за отношенията между В. и другите му братя и сестри доказателства просто няма. В т.2 от въззивната жалба се описват показанията на свид. И. Д., като сочещи на неразделност, разбирателство, празнуване на всички празници заедно, липса на спорове, изградени патриархални традиции и т.н. , но следва да се посочи, че това идилично описание не отговаря на съдържанието на дадените показания от свидетеля, отразени в съдебния протокол от проведеното открито съдебно заседание, които са възпроизведени и по-горе в настоящето решение.

Не могат да бъдат споделени доводите, че в случая е доказана особена близост между починалото лице и ишците, особена привързаност, надхвърлящата обичайната обич и близост между братя и сестри, тъй като доказателства за такава особеност и изключителност в случая просто няма.

Такива изводи не могат да бъдат изградени и въз основа на обстоятелството, на което се набляга от защитата на ишците, че последните и към настоящия момент се натъжавали , разстройвали и плачели при спомена за починалия си брат. Не се отричат негативните изживявания на ишците от смъртта на пострадалото от ПТП лице, но същественото е, че по делото не са доказани морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене присъщите за съответната родствена връзка, не е доказан изключителен случай по смисъла на посоченото тълкувателно решение, поради което правилно и обосновано е приетото, че ишците са доказали своята активна материалноправна легитимация да получат обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на своя брат В. Г..

Ето защо обжалваното решение на ОС Стара Загора следва да бъде потвърдено.

За пълнота на настоящето решение следва да бъде обсъдено и евентуалното възражение на въззиваемата страна, която оспорва извода на първоинстанционния съд, че в случая е налице виновно поведение на водача на л.а. „Т. Р*“, което да е в пряка причинна връзка с настъпилата смърт на В. Г..

В обжалваното решение е прието, че водачът на л.а. „Т. Р*“ е нарушил разпоредбата на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП, където е посочено, че водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране на скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, **с конкретните условия на виД.ст, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвид. препятствие;** водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необхоД.ст да спрат, когато възникне опасност за движението. Съдът се е позовал на извод в приетото заключение на САТЕ, а именно, че в случая технически съобразената скорост с конкретните условия на виД.ст към пешеходеца при движение на къси светлини е била 58 - 62 км/ч, при което скоростта на движение на л.а. „Т. Р*“ - 64 км/ч е била технически несъобразена с конкретните условия на виД.ст към пешеходеца при движение на къси светлини, при което е налице нарушение на чл. 20, ал.2 от ЗДвП и същото се намира в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, респ. че презумпцията на чл. 45, ал.2 от ЗЗД не е оборена.

Възраженията на въззиваемата страна в тази насока са основателни.

От заключението на повторна САТЕ, което не е оспорено от страните, изготвено е подробно, аргументирано и компетентно, се установява, че механизмът на настъпване па процесното ПТП е следният: водачът М. А. К.е управлявал л.а. „Т. Р*“ по северната (дясната) лента на платното за движение на път *-** с. С. - с. М. в посока от запад на изток; през това време пешеходецът В. Г. Г. е бил пред автомобила, като съгласно свидетелските показания е бил на десния банкет; когато л.а. „Т. Р*“ е бил на около 17 - 42 м (в зависимост от скоростта на движение на пешеходеца), съгласно свидетелските показания пешеходеца В. Г. Г. е навлязъл на платното за движение отдясно наляво и най-вероятно косо спрямо платното. Така след около 0,96 - 2,35 сек. (в зависимост от скоростта на движение на пешеходеца) е настъпил **неизбежен** удар в предната дясна част на л.а. „Т. Р*“ и задно-ляво-

странично в тялото на пешеходеца В. Г. Г.. След удара л.а. „Т. Р*“ се е установил на мястото и в положението, отразени в протокола за оглед и видно от фотоалбума на местопроизшествието, а пешеходецът В. Г. Г. е паднал извън платното за движение в дясно зад автомобила, на мястото и в положението отразени в протокола за оглед и видни от фотоалбума на местопроизшествието.

Произшествието е настъпило на хоризонтален, равен и прав участък от пътя при движение през нощта, при намалена вид.ст на изкуствена светлина - автомобилни фарове. Платното за движение в мястото на произшествието има настилка от износен асфалт, която по време на произшествието е била суха. Скоростта на движение на л.а. „Т. Р*“ непосредствено преди задействане на спирачната му система (и в момента на удара) е била около 64 км/ч. Дължината на пълния спирачен път (опасна зона) при движение на л.а. „Т. Р*“ в конкретната пътно-климатична обстановка със скорост 64 км/ч е била 62,90 м.

Ако пешеходецът В. Г. Г. се е движел с бавен, спокоен или бърз ход (или всякакъв друг ход), то при навлизането му на платното за движение от дясно, мястото на удара е било вътре в опасната зона на автомобила, при движение със скорост 64 км/ч. Ако пешеходецът се е движел с бавен, спокоен или бърз ход (или всякакъв друг ход), то при навлизането му на платното за движение от дясно, водачът на автомобила при своевременна реакция **е нямал техническа възможност да избегне удара чрез безопасно екстремно спиране.**

Ако пешеходецът В. Г. Г. се е движел с бавен, спокоен или бърз ход (или всякакъв друг ход), то при навлизането му на платното за движение от дясно, водачът на автомобила при своевременна реакция **би имал техническа възможност да избегне удара чрез безопасно екстремно спиране, ако се е движел със скорост по- малка от 23 - 47 км/ч.**

В случая дори и при движение на л.а. „Т. Р*“ с технически съобразена скорост с конкретните условия на вид.ст към пешеходеца при движение на къси светлини, то удар пак би настъпил.

Причината за настъпилото ПТП от техническа гледна точка е, че пешеходецът В. Г. Г. е **навлязъл на платното за движение пред л.а. „Т. Р*“ на място, по начин и в момент, когато това не е било безопасно т.е. без да се съобрази с приближаващия се автомобил.**

Водачът на л.а. „Т. Р*“ е имал дължина на конкретна виД.ст към пешеходеца М. В. А. на около 55 - 60 м.

В случая технически съобразената скорост с дължината на осветената зона пред автомобила на къси светлини е била 69 - 76 км/ч. Скоростта на движение на л.а. „Т. Р*“ 64 км/ч е била технически съобразена с дължината на осветената зона пред автомобила при движение на къси светлини.

Технически съобразената скорост с конкретните условия на виД.ст към пешеходеца при движение на къси светлини е била 58 - 62 км/ч. Скоростта на движение на л.а. „Т. Р*“ 64 км/ч е била технически несъобразена с конкретните условия на виД.ст към пешеходеца при движение на къси светлини.

Няма данни в облеклото на пешеходеца да е имало светлоотразителни елементи.

По делото няма данни в района на ПТП да е имало крайпътни обекти, указващи възможната поява на пешеходци на пътното платно.

В дадените устни обяснения в открито съдебно заседание на 29.09.22 г. вещото лице потвърждава извода си, че без значение какъв по темп е ходът на пешеходеца в случая за водача на МПС ударът е бил неизбежен, при косо движение на пешеходеца, за каквото са доказателствата по делото.

Такива са изводите и на първоначалната експертиза. Между двете заключения има известни разлики по отношение на цифрите /скорост на автомобила, някои разстояния/, но направените изводи за техническите причини за произшествието са еднакви. И в първоначалното заключение се приема, че водачът на л.а. Т. не е имал техническа възможност да избегне произшествието, тъй като опасната зона за спиране на автомобила е по-голяма от отстоянието на автомобила от мястото на удара в момента на навлизане на пешеходеца в лентата за движение; от техническа гледна точка причина за ПТП са субективните действия на пешеходеца, който е навлязъл на пътното платно в опасната зона на спиране на автомобила и водачът на МПС е нямал техническата възможност да предотврати ПТП, дори и да предприеме аварийно спиране; от техническа гледна точка ударът е бил

непредотвратим за водача на МПС.

Обстоятелството, че в изводите на първоначалната и повторната експертиза, въпреки известните различия в цифрите, се потвърждава изрично и от вещото лице по повторната експертиза в открито съдебно заседание на 29.9.22 г.

Т.е. категоричното заключение и на двете вещи лица, назначени по делото, е че от техническа гледна точка причините за ПТП се коренят в действията на пешеходеца, който е предприел навлизане на пътното платно на място, по начин и в момент, когато това не е било безопасно, попадал е в опасната зона на спиране на автомобила и водачът на МПС не е имал техническа възможност да предотврати удара дори, дори и ако се беше движил с изчислената от вещото лице технически съобразена скорост от 58-62 км/ч с оглед виД.стта към пешеходеца; такава техническа възможност е налице, ако същият се беше движил със скорост по-малка от 23 - 47 км/ч.

При това положение се явява необоснован изводът в обжалваното решение, че движението със скорост от 64 км/ч като несъобразена с технически съобразената с условията на виД.ст към пешехода скорост от 58-62 км/ч, е в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат. Категоричен е изводът, че и при скорост от 58-62 км/ч удар пак щеше да настъпи и същия е бил непредотвратим за водача на МПС.

Следва да се посочи, че такъв е и изводът, направен в досъдебното производство, приключило с постановление за прекратяване - в последното е прието, че в хода на разследването не е установено нарушение на правилата за движение на пътищата от страна на водача К., което да е пряка причинна връзка с причинената смърт; водачът не е имал техническа възможност да предотврати настъпването на удара предвид поведението на пострадалия; ударът с пешеходеца при изненадващото му навлизане на пътното платно е бил непредотвратим, при което е прието, че е налице случайно деяние по смисъла на чл. 15 от НК , като водачът е изпълнил предписанията на правилата за движение относно скоростта, не е могъл и не е бил длъжен да предвиди и предотврати настъпването на общественоопасните последици, респ. не следва да носи и наказателна отговорност. Актовете на органите на досъдебното производство нямат задължителен характер за

гражданския съд, с какъвто се ползват само влезлите в сила присъди, но тук изводите на разследващите органи по ДП всъщност се потвърждават и са идентични с изводите, мотивирани в приетите заключения на САТЕ по настоящето дело.

Следва да се посочи и че постановлението на ОП Стара Загора за прекратяване на ДП е потвърдено с определение № 480/01.08.2019 г. по чнд № 256/19 г. на Окръжен съд Стара Загора, потвърдено с определение № 576/08.10.19 г. по вчнд № 439/19 по описа на Апелативен съд Пловдив, в които съдебни актове е направен също извод, че единствената причина за ПТП е неправомерното поведение на пострадалия, изразяващо се във внезапно навлизане в лентата за движение на лекия автомобил, когато това не е било безопасно.

Горното мотивира въззивния състав да приеме, че в случая е налице и друго, самостоятелно основание за отхвърляне на исковите претенции, а именно - липса на виновно противоправно поведение на водача на застрахованото при ответника МПС, което да се намира в пряка причинна връзка с настъпилата смърт на В. Г..

Мотивиран от горното съставът на ПАС намира, че обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

С оглед този резултат следва да бъде уважена претенцията на въззиваемата страна за присъждане на юрисконсултско възнаграждение на осн. чл. 78, ал.8 от ГПК, което във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 25 от Наредбата за заплащане на правната помощ съдът определя на 210 лв.

Предвид изложеното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 27 от 24.01.23 г., постановено по т.д. № 1202/20 г. по описа на Окръжен съд Стара Загора.

ОСЪЖДА П. Г. Г. ЕГН *****, Г. Г. Г. ЕГН *****,
Д. Г. Г. ЕГН *****, Г. Г. Г. ЕГН *****, М. Г. Д. ЕГН *****,

Е. Г. Т. ЕГН ***** и Б. Г. Г. ЕГН ***** да заплатят на ЗАД „А.“ АД ЕИК ***** на осн. чл. 78, ал.8 от ГПК юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция в размер на 210 лв.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____